

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fiecs una data pe septamana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidierei, or 8 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 65.

Brasiovu, 24/12 Augustu 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Maiestatea S'a c. r. apostolica a binevoitu a decora pe Esc. S'a dn. guvernatoru LMC. c. Crenneville cu ordinulu corónei de feru de clas'a I-a.

Festivulu poporeloru M. Austriace.

Sabiiu in 18 Augustu. Astadi in beseric'a parochiale gr. cath. a Sabiiului, se celebrà cu tóta soletate cultulu divinuu pentru indelung'a si prosper'a vietia a pré bunului nostru domnitoriu si imperatu **Maiestatea S'a c. r. apostolica Franciscu Iosifu I.**

Poporulu de confesiunea gr. cath. — carui inca in duminec'a trecuta i se aduse amente prin parochulu locale, cumca astadi deodata cu serbarea schimbarei la facia a Domnului si Mantuitorului nostru Isusu Christosu, se serbeza si diu'a nascerei pré gratiosului nostru imperatu — asistà cu tóta pietatea la cultulu divinuu, si dupa finirea aceluia, dinpreuna cu parochulu seu in frunte, inaltia rogatiuni ferbinti la altariulu celui Atotu-potente, pentru sanetatea, fericit'a si indelung'a domnire a Maiestatiei Sale c. r. apostolice, careia natiunea romana cu deosebire, cá unui parente pré bunu, e datoriu cu cea mai mare si eterna recunoscintia si multumita; ca-ce intre alte benefaceri si semne de gratia imperatésca, acestui pré gratiosu domnitoriu are natiunea romana de a'si multumi emanciparea s'a, cum si recunoscerea nationalitatiei si limbei sale, a aceluia tesauri pretiosi, cari iau doritu cu sete mosii si stramosii nostrii, si cari numai noi, nepotii aceluia, furamu fericiti ai vede realisanduse.

De-ci uramu din anemi calduróse, cá angerulu scutitoriu sei padiesca la multi ani sanetatea si vietia cea scumpa a augustului nostru domnitoriu dinpreuna si a augustei sale socie, mam'a cea buna a poporaloru din Marele imperiu austriacu!!

†

Dela dieta.

Siedinti'a din 16 Augustu. Secr. Muresianu cetesce protocolulu siedintei trecute in limb'a romana, si se primesce fora observari.

Presied.: Astadi dupa amédi la 4 1/2 óre se voru adunà deosebitele sectiuni dietali si voru face alegerile ce s'au otaritu eri pentru comitetulu ce are se reporteze despre articululu de lege privitoriu la modulu de a tramite deputati la consiliulu imperiale. Si la 5 óre totu astadi dupa amédi va tiené siedintia comitetulu pentru impartirea tierii.

Secr. Muresianu perlege petitiunea dep. Gaetanu, care 'si cere concessiune pana in 1 Septembrie. I se da. —

La ordinea dielei se continua desbaterea speciale: § 54 se primesce fora desbatere. —

Desbaterea speciale asupra §-lui 55 care tractéza despre alegerea marginita, candu n'a esitu maioritade de voturi, a tienutu mai pana la 1 óra dupa amédia, au vorbitu la dinsulu 14 oratori si s'au facutu 9 propuneri, dintre cari a dep. Rusu care dise, ca § 55

ar' fi destulu de chiaru fora provocare la 53, déca s'ar' face urmatoriulu adausu: ad. la alegerea marginita au a se margini alegatorii pre lenga acele dóue persóne „pentru unu deputatu“, care au avut relative voturile cele mai multe pentru sine la prim'a alegere; er' candu voturile sunt impartite egale intre mai multe persóne, decide sortea, care se intre in alegerea marginita.“

§§-ii 56 si 57 se primescu fora desbatere. La § 58, care impune comitetulu centralu a da certificatu deput. alesu, pe lenga conditiunea ce urméza, propune dep. I. Balomiri, cá se se lase afara pasulu „caruia nui sta in contra vre unulu din punctele de eschidere normate in §§-ii 17, 18 si 19,“ pentru-ca acést'a se tiene de activitatea dietei la verificarea deputatiloru alesi. Pentru propunerea lui Balomiri vorbescu M. Bohetielu si Rusu dicundu, ca prin acést'a se inchide calea comitetulu centrale de asi bate jocu de unu alesu, seu de ai negá certificatul, dupa-cum s'a intemptatu cu Absente Severu; er' in contra Dr. Teutsch si Iacobu Bogdán representantele regimului, cari sunt de parere, ca §-lu isi are locul chiaru bene a-ci, de óre-ce comitetulu centrale mai bine cunósce pre respectivulu alesu cá diet'a, care si fora de aceea decide in ultim'a instantia. Binder inca e de parere, ca comitetulu i-s'ar' da prea mare dreptu in mana, inse fiendu-ca diet'a nóstra inca nu are asia unu comitetu, dupa cum se afla in celealalte provincie ale statulu austriacu, asia propune cá la denegarea certificatulu, alesulu se aiba libertate a recurge la gubernulu regiu. Dr. Ratiu se dechiara cu totulu in contra propunerii lui Binder, pentru-ca nu vre cá puterea esecutiva se influentieze alegerile deputatiloru, si dice ca déca e de a se concede recursu in contra comiteteloru centrali, apoi acéla se póte face numai la dieta, care singura are dreptulu a dechiará alegerea de valida in puterea §§ 62 si 63, pre candu certificatul dela comitetulu centrale da alesulu deputatu numai unu dreptu provisoriu, de a intrá in dieta, si asia mai potrivita i-se pare propunerea dep. Balomiri. Lassel inca nu voiesce se se dè comitetulu centrale o putere mai mare, cá cum are diet'a si se esprima pentru Balomiri, ér' Binder mai face unu adausu la adausulu seu de mai nainte, in contra caruia vorbesce Rusu. Gull face o propunere, dupa care comitetulu centrale are se dè fiacarui dep. alesu certif., caruia nui sta in contra vr'o piedeca legale comprombata. Wittstock si Moga mai apera §-lu comisiunii cu propunerea lui Balomiri, care prin votisare se si redica la valóre de conclusu. § 59 se primesce fora desbatere, si observarea lui Filtsch, ca ar' fi se se puna inderetulu §-lui 60, se lasa la o treia cetire. —

La §. 60*) propune Birtler, cá se se puna espresu, ca toti membrii capata cei 3 fl., dara nu si membrii comuneloru, care au dreptu de a tramite deputati la dieta. Balomiri e pentru §-lu comisiunii, numai

*) „Toti membrii comiteteloru centrali, precum si ai comisiuniloru de reclamatiune si de alegere capata pe timpulu aplicarii loru cate unu diurnu de cate 3 fl. m. a.“

se amintésca si cas'a din care au se se platésca acei 3 fl. si propune, cá se se platésca „din acelu fondu, din care se póta spesele dietei; ér' Dr. Teutsch e pentru lasarea afora a acestui § pentru-ca viéti'a constitutionale aduce cu sine, cá omulu se aiba voia de a lucrá pentru publicu si fora diurnu, si apoi si afora de aceea poporul nostru e seracu. Moga e pentru §-lu comisiuni, din cauza, ca nemenea nu póte pretinde dela membri comiteteloru centrali se caletorésca mai multe miluri, si se siéda mai multe dile, pana-si finescu lucrarile, numai pre pung'a loru; asemenea se exprima si M. Boheti elu, si fiendu-ca acei membri adeseori caletorescu cu bani luati imprumutu, asia face propunere cá membri comiteteloru centrali se capete si o rebonificare a speseloru de drumu de 1 fl. v. a. de milu si se póta resigná de ei cineva vre. Branu recunósce, ca fundamentulu constitutionei e, cá cineva din revna catra patria se faca unele servitii si fara remuneratiune precum erá inainte de 1848, inse multe au fostu inainte de 1848 dupa principiulu de atunci! Astadi e cu totulu altumentre, si fiendu ca siedintele comiteteloru centrali se tienu de multe ori chiaru candu sunt cele mai grábnice lucruri de campu, cu care se ocupa poporul nostru mai cu séma, asia propune, cá se capete toti membri cate 3 fl., dara numai afara de loculu locuintei séu alu oficiulu loru. Rusu lauda spiritulu constitutionale alu Dr. Teutsch, numai nu i vine la socotéla legatur'a §-lui 60 cu § 61, in care membri dietei capata cate 5 fl. v. a. si 1 de drumu, si neci nu potu resigná de ei; si crede ca déca se va lasá afara § 60, atunci Dr. Teutsch va propune si lasarea afara a §-lui 61.

Mai vorbescu pentru §-lu comisiunii G. Manu, I. Balomiri si M. Boheti elu care, dupa-ce nu i-sa sprijinitu propunerea prima, face alt'a mai mica cá ad. se se dè acesti 3 fl. numai la cerere „auf eigenes Verlangen“. Binder e pentru stergerea §-lui si observéza la Rusu, ca nu e neci o asemanare intre dieta si comitetele centrali, cari lucra pentru interesulu juridictionei loru, de altumentre Rusu nu a cugetatu seriosu; Rannicher inca e pentru lasarea afara. Rusu dice, ca déca dep. Binder i va da parola ca lu va sprijini, atunci elu va propune mane lasarea afora a §-lui 61 si va veni la dieta fara remuneratiune. Pentru tienerea §-lui vorbesce si Vlasa si Moga, ér' mai pre urma Budaker propune, cá numai atunci se se dè diurne, candu voru fi membri afara de locuenti'a seu oficiulu loru, si numai déca voru cere ceea ce se si primesce. Cu acestea la 2³/₄ óre se inchia siedinti'a. Viitória sied. 17 Augustu.

SLAVONIA. Carlovitiu. (Capetu).

Considerandu, ca romaniloru, totudeun'a si in tóte impregiarile neconditionatu credintiosi Maiestatei Sale si gloriosiloru antecesori ai pré'naltu aceluia-si, cuventulu adoratulu loru monarchu li-a fostu, le este si le remane totudeun'a santu, carui'a se incedu cu tóta securitatea si a carui indeplinire de aprópe chiaru pentru aceea o astépta cu cea mai deplina incredintiare; ca asia dara, — in urm'a pré'naltei acestei'a intentiuni atatu de deschisu, chiaru si detiermuritu, catu si marinosu si gratiosu espese, precum si in urm'a arguminteloru si fapteloru positive — dupa parerea nóstra fórte importante — mai in susu desfasiurate, — romanii nu potu si nu le e iertatu neci de catu dupa dreptulu canonicu sa considere de archieppulu si metropolitulu seu, pre archieppulu si mitropolitulu ce e de a se alege acum in Carlovitiu, si inca cu atat'a mai pucinu, ca-ci ei (romanii) in congresulu nationalu iliricu in fapta abia, dupa nume inse de locu nu-su representati, de óre-ce ei, de si — dupa cum e cunoscutu — formésa diumetatea cea cu multu mai mare a ortodocsiei nemidiulocitu concentrate pan' acum la Carlovitiu, dupa unu usu arbitrariu, care n'are neci o basa de dreptu si convenintia, introdusu si sustienutu chiaru de ierarchi'a serbésca, sunt representanti dela cate 60—70.000 de suflete cu cate unu deputatu, pre candu fratii loru serbi au dela cate 13—14.000 de suflete cate unu deputatu, si sunt asia dara in comparatiune cu romanii, chiaru de cinci ori representati, — o situatiune nepotrivita, care s'a recunoscutu destulu de chiaru si in pré'nalt'a scrisóre de mana a Maiestatei Sale c. r. ap. catra fostulu patriarchu Iosifu br. de Rajacic, si care nu póte sa fia de catu spre batjocur'a natiunei romane si a celoru mai sante interese bisericesci si scolari ale ei;

considerandu, ca o participare ori catu de mica a poporulu romanu cá atare, resp. a mandatariloru lui la alegerea metropolitulu de Carlovitiu, precum aru taia ea de un'a parte in dreptulu propriu alu sororei natiuni serbesci, chiaru asia de alta parte s'aru paré a intemeia uau dreptu logicu si politicu séu moralu pentru alesulu principe bescriescu asupr'a

romaniloru, asupr'a besericeloru si scóleloru loru, cari ambe consecintie noi, dupa consciinti'a si simtiulu nostru de dreptu, in urm'a respectulu si amórii nóstre sincere catra sor'a natiune serbésca si in urm'a semtieminteloru poporulu nostru nóue bine cunoscutu, — ne tienemu de datorintia a le incunjurá cu tóta acurateti'a;

considerandu asia dara tóte aceste momente ponderóse, — neci de catu nu ne semtimu aplecati de a luá parte la alegerea archi-episcopulu si metropolitulu de Carlovitiu, din contra constatamu aici solenelminte si ou tóte consecintiele posibili — caracterulu curatu nationalu serbescu alu adunarei de alege, precum si alu principelui besericescu ce'lu va alege, cu deosebire inee si ou tóta seriositatea corespundietória ponderositati lucrulu trebuie sa accentuamu, ca chiaru de aici e evidinte, cumca dóue milióne de supusi credintiosi si plecati Maiestatei Sale din nationalitatea romana de religiunea gr.-orient. se afla orfani si lipsiti de scutintia, lipsiti de pastoriulu sufletescu supremu si de conducatoriulu scóleloru si educatiunei, si mai cu séma in partile Banatulu, unde nu au neoi episcopi proprii, ba in multe locuri neci preotii si protopopii sei, sunt aprópe de a cadé intr'unu indiferentismu religiosu periculosu si intr'o desperare politica fatala!

Ilustrissime! Aicea trebuie sa observamu espresu, ou provocare la motivele insirate, ca dechiaratiunea acést'a a nóstra si abtinerea nóstra dela alegerea archiepiscopulu si metropolitulu de Carlovitiu, neci de cum nu e influinti'a óre carui spiritu de opusetiune séu renitentia, precum aceste totudeun'a au fostu de parte de romanii credintiosi Maiestatei Sale, ci din contra — precum se vede destulu de chiaru din cele premise — e consecinti'a cea mai naturala a consciintiei nóstre curate si a simtiulu nostru adevratu de loialitate si direptate, cu cari neci de catu nu se unesce, cá noi romanii sa participamu la alegerea unui archiepiscopu si metropolitu menitu pentru natiunea serbésca, cu atat'a mai pucinu la alegerea unui metropolitu serbescu pentru natiunea romana.

Cumca acestu simtiemtu si acésta convingere a nóstra e si a intregu poporulu romanu, documentéza evidinteminte fapt'a, ca poporul romanu acolo, unde locuesce cu totulu nemestecatu cu serbi, anume in frontier'a Caransebesiulu si la Oradea mare, privindu insasi alegerea la congresulu iliricu de inconvenienta au denegat'o aceea formalmente, si de regulatu pre noi cá romani de representanti conscientiosi ai lui, unde voi a impedecá prin acést'a, cá minoritatea serbésca, cea de altmintrea fórte neinsemnata, se nu pasiésca in numele poporulu romanu si se dè abtinerei lui o espresiune falsa.

Inse nu numai gat'a, ci fórte fericiti amu fi noi si intréga natiunea romana, de a luá parte la unu congresu nationalu romanescu pentru alegerea unui archiepiscopu si metropolitu romanu si pentru regularea relatiuniloru nóstre cu si catra ierarchi'a serbésca, precum si pentru regularea afa-ceriloru nóstre bisericesci si scolari.

In fine nu potemu trece cu vederea, Ilustrissime, a nu aminti, cumca nóue, de dupa impregiarile umilitu insirate mai in susu, nu ni se pare pré dreptu si de convenintia, cá spesele congresulu nationalu iliricu in asemenea mesura se se repartiesca si asupr'a familieloru romane, care nu sunt reprezentate in acél'a neci dupa nume.

Ne rogamu deci ilustrissime cu tóta supunerea, cá acésta scrisóre dechiaratória a nóstra pre longa pré umilitulu memorandu aici alaturatu si pre longa espriimarea loialitati nóstre si a comitentiloru nostri celei mai sincere si mai neconditionate se binevoiesci a o asterne spre pré gratiós'a cunoscentia si luarea in consideratiune a Maiestatei Sale c. r. apostolice, pré gratiosulu nostru Domnu. Ai Illust. Vóstre

Carlovitiu 1 Augustu 1864. préplecati servi

Constantinu Gruiciu m. p., protop. Haziasiulu, deputatu r. alu diecesei Timisiórei; Ioane Marcu m. p. protopopulu Lugosiulu, dep. rom. alu diecesei Versietulu; Iosifu Belesiu m. p., protop. Totvaradie, deput. rom. din dieces'a Aradulu; Nicolau Andreeviciu m. p. preotu, directoriu scóleloru natiunali de granitia, deput. rom. in dieces'a Versietulu; Andreiu de Mocioni m. p. dep. rom. din dieces'a Timisiórei; Vincen-tiu Babesiu m. p. cojude la tabl'a reg. in Pest'a, deput. romanu din dieces'a Timisiórei; Georgiu de Fogarasi m. p. avocatulu si proprietariulu in Lipov'a, deput. rom. din dieces'a Timisiórei; Filipu Pascu m. p. protofiscalulu comitatulu Carasiulu, dep. rom. din dieces'a Versietulu; Alecsandru de Atanasieviciu avocatulu si proprietariulu in Lugosiu, deput. rom. din dieces'a Versietulu; Sigismundu Popoviciu m. p. avocatulu, deput. rom. din dieces'a Aradulu; Lazaru Ioanescu m. p. avocatulu, dep. rom. din dieces'a Aradulu, Dr. Demetriu

Hatieganu, avocat, dep. rom. din dieces'a Versietului; Aureliu Maniu m. p. avocat, deputatu romanu din dieces'a Versietului.

Carlovitiu 17 Aug. Intre bubuitulu tunurilor s'a publicatu resolutiunea imperatésca, prin care se intaresce alegerea eppului Masirevici de metropolitu dandui Mai. S'a chiaru si demnitatea de patriarhu, si se alese si unu comitetu, care se pregatésca obieptele de invoire cu sinodulu spre a se tiené congresulu pertraptariloru, care la concesu Mai. S'a. --

Legea in contra torturei vietuitoriloru.

Se te miri cum ii mai vine cuiva in minte a se ocupa séu vorbindu mai pe romanesce a 'si perde timpulu cu idei paradocse, estravagante, precum este si cea respicata prin titul'a de susu. Acum candu barbatii mai luminati ai acestei tieri nu 'si vedu capulu de atatea alte proiepte de lege privitoare de-adreptulu la usiorarea sortii si a starii toturor loquitoriloru acestei tieri persecutate de alu ei angeru reu, altii voru se atraga luarea a minte a casei legislative asupra sortii vietuitoriloru, viteloru, dobitóceloru, séu ce mai scimu cum le mai chiama.

Asia este in adeveru, o societate óre-care cugeta a substerne la diet'a Transilvaniei o petitiune coprindietóre de unu proieptu de lege in contra torturarii vietuitoriloru, eara intre subscriitorii acelei petitiuni se afla si barbati de aceia, carii in decursulu vietii loru au vediutu si au cunoscutu mai multe feliuri de torturi comise asupra omeniloru de tóta starea si e-tatea. Ne mai aflamu adéca multi in viétia din aceia, carii amu vediutu spandiuranduse cate unu condamnatu la mórte prin cate unu gâde tieganu, care ne fiindu deprinsu la maiestri'a de a spandiura ómeni, causá condamnatului doreri infernale, spasmuri si sbuciumaturi fioróse mai nainte de a 'si dá sufletulu; vediutamu pana nainte cu 15—20 ani acelea verige de feru, cu care stringea degetele séu man'a cercetului pe la incheietura, pentru-cá se marturisésca crim'a de care era invinuitu; vediutamu fasii de pele si de carne luate de pe spatele condamnatului in urmarea batailoru cu nuiele; aflatamu ómeni aruncati intemnitie multu mai puturóse decatu sunt vesuinile vulpiloru, vestedinduse si topindu se viéti'a loru cu incetulu de putóre, de fóme si de sete; altii earasi inchisi in cotetie si afumati cu balega de vita pentru-cá se scótiá banii de dare ori de tacsá; vediutamu ómeni ajunsi la adanci batranetie trasi be banca si auditamu striganduli-se „kulka vankuj, fatsem din pelea la opintintsi; auditam pe fiu rogandu pre domnulu szolgabirau, cá se 'lu lase pe elu a se intinde pe banca in loculu tata-seu si se 'i traga Pista lui cele 25 de betie adjudecate tata-seu, ceea ce se si facea candu cate unu deregatoru se intempla se fia „mai induratoru“ de catu altii; eara apoi credu ca dv. cei mai batrani inca ati apucatu cu totii scolari spandiurati cu pitiórele de grinda si batuti la talpi séu la spete, altii pusi cu pitiórele in falanga si resturnati afara in curte, unii earasi tientuiti de chica cu cate unu cuiu de lemnu batutu in tabl'a usiei, batuti cu nuiele sarate, pusi cu genunchii pe masare, loviti cu pumnulu in capu, smulsi de peru si trantiti cu capulu de parete séu de banca, in catu se nu se mai aléga din ei ómeni; apucati si femei grele mari, corbacite, manate la lucrulu campului, unde s'a si intemplatu cá se si naasca; alte femei batute cu despicatori de lemnu, puse cu capulu pe pragu spre a li se taia gutulu cu securea, séu aruncate eara numai in iia afara in gerulu ernei, cautandu in acea stare a scapa de inghetiu numai in staululu (grasdulu) viteloru, séu cu capulu spartu si cu vreo mána franta incarcate pe caru si tramise la parinti acasa*); eara cei carii ati calatoritu prin tierile vecine mainainte de asia numitulu regulamentu, inca veti fi mai vediutu ómeni fara man'a drépta, care li se taiaso cá pedépsa pentru furtisiagu, ómeni cu cate unu ochiu scosu séu cu urechile taiate, cum si ómeni cu cate o gaura mare in urechia, pentru-oa de s'a intemplatu se insiele cá morari, macelari, brutari (pitari, panerii), negutiatori, au fostu tientuiti cu urechi'a de usi'a dughenei loru, cum si alte asemenea pedépsa trans-

*) Mare tirania! Totusi eu te rogu Domnule publicistu cá se ne spui cum s'aru poté corege si infrena patru clase de femei: cleveitórele, mincinosole, guralivele, desfrenatele? . . . *)

*) Responso: Prin inchiderea in chilia singuraticé totu numai cate un'a. . . .

plantate la Dunare de turci si de fanarioti; eara pedepsele indatinatate la muscali si transplantate earasi incóce inca ve pctu fi cunoscuté.

Ce se mai dicemu si de multimea nenumarata a aceloru torture morale, pe care unele regime le inventara spre a tiené pe ómeni in grija, frica si spaima ne'ncetata, tempitóre de minte, subminatóre a moralei, oorumpatóre, inveninatóre de societatea omenésca, scurtatóre tocma si de viéti'a fisica.

Asia este, numerulu tortureloru intrebuintiate asupra ómeniloru in tóte timpurile si la tóte popórale este legionu, precum si atata remane adeveru, cumca cu tóta inaintarea ideiloru umanitarie o parte de torture mai esista si pana in diu'a de astadi, in catu legistii mai omenosi, carii se ocupa cu redactiunea de legi penale, de procedure penale si de instructiuni politienesce, mai au inca a 'si sfarma capulu pana se afle unu metodu, dupa care ómenii criminali, periculosi societatii si insii torturatori de ómeni, se fia pedepsiti pentru crimele loru, fara totusi cá se fia torturati (chinuiti); pentru-ca óre ide'a pedepsei nu invelnia in sine si idea torturei? In-tr'aceea noi se esimu astadata din acestu cercu, in care se invertescu legistii, eara in locu de aceea se ne punemu simplu pe terenulu umanitatii celei patrunse atatu de simtiulu demnitatii sale, catu si de legea morala sapata in inimi mai afundu de catu celea diece porunci intablele lui Moise, eara de pe acestu terenu se lucramu spre a lati dominiulu moralei si a strimtorá domni'a barbariei, desfreului, crudimii, ferocitatii, cautandu mai nainte de tóte cá se astupamu scaturiginea (isvorulu) acestora. (Va urmá).

Cronica esterna.

Caus'a Daniei face astadi obieptulu de diverse descoperiri; asia descopere diurn. „France“ cumca marile puteri germane au incheiatu cu regele Daniei Christianu unu tractatu secretu, prin care 'i garantédia tronulu Daniei pentru cederea Schleswigului.

Unu corespondinte vinesu in „Allg. Ztg.“ inca afirma, ca s'a facutu ceva invoiéla de feliulu acesta, numai catu ascurarea nu se facu facia cu Dani'a, oi facia cu Rusi'a, cá adéca corón'a Daniei se se apere in contr'a incercariloru uni-rei scandinavice, care invoire inveluesce apoi in sene si aperearea Finlandiei. Conferintiele de pace in Vien'a inca nu s'au reintrinitu.

In FRANÇA se serbá diu'a Napoleonidiloru 15 Aug. cu iluminatiune si impartire de decoratiuni la o multime de persóne din tóte bransiele si plasele, afara de ceea a presei.

Telegramu. „Bucuresci 23 Aug. Consiliulu de statu a inceputu astadi discusiunea generala a legi rurale. Principele Domnitoriu a presiediutu la acést'a siedinti'a.“

Acésta scire ne revóca in memoria punctulu celu mai delicatu alu cestiunei acesteia, care lu privesce totu romanulu de busola pentru de a judecá ori-ce proiectu de lege rurala pentru Romani'a: Óre este elu dreptu facia cu oblegamintele de pana acum, si déca are elu de scopu a solidá starea materiala a muncitoriloru de pamentu si pentru viitoriu, ori-ca se face numai o specula cu improprietavire pre vro cateva pogóne, pentru-cá apoi se scape boerii de oblegamintea de a mai provedé in viitoriu si pe insuratiá cu mosii, pana unde i obliga legea in fiintia? —

Speramu, ca in proiectulu ce 'lu va face consiliulu de statu nu se va mai trece cu vederca acést'a pretensiune, ce o reclama viitorulu Romaniei dela factorii legislatiunei ei, cari trebue se fia condusi si de simtiulu viitórei prosperitati a improprietariei, care fara de ingrigirea pentru insuratiá ar' deveni cu tempu numai una ilusiune si ar' créa unu tristu proletariatu póte chiar' si in a dóu'a generatiune. —

— La propunerea dn. ministru Nicolau Cretulescu s'a suprimatu intrég'a sectiune I-a a reclamatiiloru din curtea de casatiune, cu care reducere se face economia vistieriei statului de vro 500 mii lei pe anu.

— Chart'a Romaniei lucrata de statulu maioru alu armatei austriace pentru partea de dincóce de Milcovu, dupa dorinti'a M. S. Domnitoriului, se va completá prin oficii armatei romane si pentru partea de peste Milcovu.

— In orasiulu Giurgiu se constitué una societate anonyma numita „Mantuitorulu“ sub directiunea dn. Ioane Zaharisu cu capitalu de 40 mii galbini in 200 actiuni de cate 200 galbeni, pentru a ascurá pe Dunare cerealele, lucrurile oleóse, seuri s. a. Statutele sunt intarite de Domnulu.

2454/v. k. 1864. — ad Nr. 7622/1864.

P U B L I C A T I U N E

despre estradarea unor noue cote de couponi la obligatiunile fondurilor de desarcinarea pamentului in regatele Ungari'a (de impreuna cu fostulu Voivodatu serbicu si cu Banatulu temeslanu) in Croati'a si Slavoni'a.

Cu 1 Noembre se implinesce, adeca se esolva celu din urma couponu dela obligatiunile fondurilor de desarcinarea pamentului in regatele Ungari'a (de impreuna cu fostulu Voivodatu serbicu si Banatulu temeslanu), in Croati'a si Slavoni'a, si asia se arata necesitatea de a prevedea aceste obligatiuni cu cele noue de couponi.

In privinti'a estradarei acestoru noue filere de couponi se aduca la cunosciinti'a publica urmatoarele dispuetuni stabilite prin cointelegerea cancelariei r. aulice ungare si acelei dalmato-croato-slavone.

1) Estradarea nouelor filere de couponi la mentionatele obligatiuni de desarcinarea pamentului are se se incepa cu 2 Noembre 1864.

2) Filerele de couponi la obligatiunile ungare (si totuodata serbo-banatiene) se potu scote nu numai la casa fondului de desarcinarea pamentului in Buda, eara cele la obligatiunile croato-slavone nu numai la casa fondului de desarcinarea pamentului in Agram, ci si in Vien'a si anume la c. r. casa de depozitele statului, ear' in celelalte regate si tiera la casele fondului de desarcinarea pamentului, apoi in Ungari'a si la c. r. casa principale a tiera din Temisióra, la casele filiali de tiera in Posioniu, Siopronu, Casovi'a si la c. r. casa de strinsura din Oradea-Mare.

3) Déca partid'a se insinua spre primirea filerelor de couponi pentru obligatiunile ungare (totuodata serbo-banatiene) la casa fondului de desarcinarea pamentului in Buda, si pentru obligatiunile croato-slavone la casa fondului de desarcinarea pamentului in Agram dela 2 Noembre incepandu, atunci aceea are se produca obligatiunile originale si déca aceste voru consuana cu protocoalele de licidatiune si in contra estradarei couponelor nu va subversá neci o pedeca, atunci casa va estrada filerele de couponi pe longa adeverintia de primire netimbrata si totuodata va prenotá acést'a pe obligatiuni. De altumintrea adeverintiele de primire despre couponele pentru obligatiunile ungare (totuodata serbo-banatiene) sunt a se dá deosebitu pentru fiacare tieniu administrativu ce a sustatu mai inainte.

4) Déca voiesce partid'a din 2 Noembre incepundu a 'si scote filerile de couponi dela o alta casa a fondului de desarcinarea pamentului, atunci aceea are se produca obligatiunile originali pe longa o consemnatiune dupa formulariulu alaturatu in triplo espeduita la aceea casa, de unde voiesce a primi couponi. — Cass'a va conferi consignatiunea cu obligatiunile si aflandule drepte, obligatiunile le va redá partidei, care pentru tramiterea couponilor va recurá casa concernente, si sindu couponele, acestea i va imanua partidei pe longa inoitá producere a obligatiunilor originali si pe longa adeverintia de primire netimbrata, pentru fiacare fondu si tieniu administrativu si pe longa rebonificarea speselor de transportu.

Aceste spese se defigu pentru fiacare speditiune afora de taps'a funduaria neschimbavera de 15 cr. v. a. inca cu diumetate din taps'a postale dupa pretiu demesurata.

5) Déca partid'a voiesce a primi filerele de couponi dela casa c. r. de depozitele statului din Vien'a (strad'a „Singerstrasse“, edificiu bancii), se póte adres'a catra casa mentionata in restempulu dela 1 Iuniu pana la finea lui Augustu 1864 pe longa producerea obligatiunilor originali si unei consemnatiuni simple compuse dupa formulariulu alaturatu.

Insinuarea facuta in restimpulu acest'a scutesce partid'a dela platierea tapsei la punctu 4 amintita, si estradarea filerelor de couponi in urma insinuarilor in restempulu susuatinsu facute se incepe cu 2 Noembre 1864 pe longa inoitá producere a obligatiunilor originali si pe longa adeverintia de primire netimbrata, pentru fiacare fondu si tieniu administrativu deosebitu estradatu.

Déca insinuarea nu se facuse in restempulu susu numitu de trei luni, atunci dela 2 Noembre 1864 incepundu sunt a observá dispuetunile de sub punctu 4. —

6) Déca voiesce partid'a a primi filerele de couponi pentru obligatiunile ungare (incl. serbo-banatiene) dela casa c. r. provinciale din Temisióra, dela casele c. r. filiali de tiera din Posioniu, Casiovia, Siopronu, séu dela casa c. r. de strinsura de Oradea-Mare, are se se insinue dela 1 Iuniu 1864 incepundu la casa respectiva, producundu obligatiunile originali pe longa una consemnatiune dupa formulariulu alaturatu gatita.

Déca se face insinuarea pana in finea lui Septembrie 1864, atunci consemnatiunea are se se produca in tr'unu esemplariu, ear' déca se face dupa finea lui Septembrie 1864 in trei esemplare.

Cu ocaziunea estradarei filerelor de couponi ce are se se incepa in 2 Noembre 1864 sunt a se produca obligatiunile originali din nou, precumu si adeverintie de primire netimbrate, pentru fiacare tieniu administrativu deosebitu.

Déca partitele prin mediolocirea acestoru casse voiescu a primi filere de couponi pentru obligatiunile croato-slavonice, atunci dela 2 Noembre 1864 incepundu e a se procede dupa dispuetunile de sub punctu 4.

7) In privinti'a acelu obligatiuni, care sunt p-mnorate séu depuse la banc'a nationale priv. austr. din Vien'a, séu la filialele aceleasi, va medioloci estradarea couponilor celoru noi inse-si banca nationale, respective filial'a aceleia, daca partid'a acést'a o va cere.

8) Pentru castigarea noilor couponi la acele obligatiuni, care se afla depuse spre pastrare la comisiunile pupilari séu la judecatoria, — deca oficiele pastrátore inse-si realisera couponii la tempulu séu, — totu aceste oficie au de a se indrepta catra respectivele casse pe longa producerea obligatiunilor originali, — eara in privinti'a acelu obligatiuni

deposite, ai caroru couponi la tempulu séu se dau afara partiteloru spre realizare, le sta in voia respectiviloru administratori ai ayerei de a medioloci estradarea obligatiunilor spre scopu de a face insinuarea si respective de a scote couponii.

9) Blanchetele pentru consemnatiuni se voru estradá gratis la casele sub punctu 2 memorate.

Vien'a in 6 Maiu *) 1864.

Dela cancelari'a r. aulica ungara si dela cancelari'a r. aulica pentru Dalmati'a, Croati'a si Slavoni'a.

Formulariu pentru consemnatiuni.

Spre observare: 1) Despre obligatiunile fiacaruia fondu, respective tieniu administrativu sunt a se face deosebite consemnatiuni.

2) Obligatiunile sunt dupa categoriile capitalului in ordine numerica de a se consemná.

3) Column'a anotatiunilor debue lasata gola.

4) In fine e de a se indicá numerulu frusteloru si sum'a totala a obligatiunilor. —

Consemnatiunea debue prevediuta cu subscrierea numelui si indigiatarea locuintiei a aceluia carele o preda.

Consemnatiune Nr.

Despre urmatórele obligatiuni ale fondului de desarcinarea pamentului in fostulu tieniu administrativu in privinti'a caror'a se cere estradarea filerelor noue de couponi la cassa.

Numeru frusteloru	Categori'a capitalului à fl.	Numeru	Intestatiune	Anotatiune
a o b l i g a t i u n i l o r u				
	10000	318	Arthur de Mezey	
	"	745	Stefán Sambo	
	"	1024	Carolu Bauer	
15	"	4017—4028	Vidua Maria Döry	
1	5000	823	C. Ladisl. Almásy	
	1000	6216	"	
	"	6139	Ioan Schück	
	"	7001	"	
	"	7089	"	
5	"	10556	"	
1	500	120	"	
	100	534	"	
	"	912	"	
3	"	11611	Andrieu Nagy	
	50	29	"	
2	"	340	Ioan Schück	

27 fruste in sum'a totale de 160,900 fl.

Ioan Wolf
(locuintia).

2—3

*) La noi spre publicare veni in 14 Augustu. —

Red.

C O N C U R S U

Ce se deschide la scól'a erariale triviale din Vaida-Réce'a, pentru unu docente primariu si altulu secundariu, cu salariile: pentru celu primariu 500 fl. v. a. cuartiru liberu cu dóua odai, bucataria, pivnitia, gradina de 3 jug. invescuta cu pometu si 8 orgii de lemne. Celu secundariu 200 fl. v. a. si pentru cuartiru 30 fl. v. a. si 5 orgii lemne.

Dela concurenti se cere cá se documentese:

1. Ca ambii sunt romani, cu atestate de botezu de legea gr-unita.
2. Celu primariu prin testimoni, ca au absolvitu gimnasiulu completu si pedagogi'a, celu secundariu ca au absolvitu gimnasiulu inferióre, séu pedagogia.

3. Ambii prin atestate de conduite dela deregatoriile politice locale.
4. Ambii se fia cunoscatóri de limbele patriei si cantarile basericesci.

Salariile se voru radica in tóta lun'a anticipative dela c. r. perceptoratu din Fagarasiu.

Tóte aceste documente concurentii le voru tramite celu multu pana in 8/20 Septembrie a. c. 1864 la subscris'a Efori'a. — Post'a restanta Fagarasiu.

Vaida-Reci'a 8/20 Augustu 1864.

1—3 Efori'a scólei erariale triviale din Vaida-Reci'a.

Respunsu: Ecemplare din Gazeta se afla catu de multe dela 1 Iuliu si Ian. Inca 160 prenumeranti apoi póte esi si Fólea regulatu. Se nu ne uitamu de oblegaminti. — Treviso: Amu primitu. —

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.